

ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΩΓΡΑΦΙΑ- ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ

κ. ΦΟΥΤΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

*ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΤΕ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑΣ & ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΤΕ*

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ανθρωπογεωγραφία – Οικονομική του χώρου

1.1 Εισαγωγή στην έννοια της γεωγραφίας

Κακδέρη Χριστίνα

Μάθημα 1^ο Σέρρες, 22.11.'10

Δομή του μαθήματος

1. Εισαγωγή
2. Κάποιες γενικές έννοιες για το χώρο
3. Η χωρική υπόσταση των παραγωγικών δραστηριοτήτων
4. Η χωρική υπόσταση των πόρων - πληθυσμός
5. ...
6. Θεωρίες περιφερειακής ανάπτυξης

- ‘What is where, and why – and so what?’ (Hoover and Giarratanim 1985).
- ‘Everything is related to everything else, but closer things are more closely related’ (Waldo Tobler’s First Law of Geography, 1970)

Η επιστήμη της Γεωγραφίας και η σχέση της με συναφείς επιστήμες

- Η *Γεωγραφία* (περιγραφή – γραφή της γης) είναι η επιστήμη που ασχολείται με τη γη, και επιπλέον, διερευνά και ερμηνεύει τα αίτια και τις επιπτώσεις των χωρικών φαινομένων.
- Έχει στενή σχέση τόσο με τις κοινωνικές όσο και με τις φυσικές επιστήμες.

Οι δυο βασικοί κλάδοι της γεωγραφίας

- Η *Φυσική Γεωγραφία* ασχολείται με τη μελέτη του φυσικού περιβάλλοντος, στο οποίο περιλαμβάνονται οι σχηματισμοί του εδάφους, το κλίμα, το υπέδαφος, η χλωρίδα και η πανίδα.

Οι δυο βασικοί κλάδοι της γεωγραφίας

- Η *Ανθρωπογεωγραφία* εστιάζει στη μελέτη των κανόνων και διαδικασιών που διαμορφώνουν τις ανθρώπινες δραστηριότητες. Περιλαμβάνει ανθρώπινα, πολιτικά, πολιτιστικά και κοινωνικά ζητήματα.

Η εξέλιξη της γεωγραφίας

- Η *περιγραφική γεωγραφία* δίνει έμφαση στην περιγραφή των δεδομένων παρά στην ανάλυση
- Η *κλασική γεωγραφία* δίνει έμφαση στην αναζήτηση αιτιακών σχέσεων που υπάρχουν ανάμεσα στα χωρικά και τα ανθρώπινα φαινόμενα.
- Η *περιφερειακή γεωγραφία* βασίζεται στην ανάλυση κάποιου συγκεκριμένου τόπου από διάφορες οπτικές, όπως οικονομική, κοινωνική, πολιτική κλπ. με ιδιαίτερη έμφαση στην ιστορική του διάσταση.

Η εξέλιξη της γεωγραφίας

- Η *ποσοτική γεωγραφία* βασίζεται στην διαδικασία συνδυασμού των χαρακτηριστικών που είναι κοινά σε ένα ετερογενές σύνολο καταστάσεων και προχωρεί σε αφαίρεση κατ' αναλογία.
- Ενώ η ποσοτική γεωγραφία έχει ως κύριο μέλημα τον προσδιορισμό εμπειρικών κανονικοτήτων, η *κριτική γεωγραφία* ενδιαφέρεται για την ερμηνεία. Δίνει προτεραιότητα στο φαινόμενο και την ερμηνεία του και όχι στον τρόπο μέτρησής του.

Η εξέλιξη της γεωγραφίας

- Η θετικιστική αντίληψη στη γεωγραφία, υποστηρίζοντας το διαχωρισμό των επιστημών σε κατηγορίες και την εξειδίκευση των επιστημών, διακρίνει πολλές γεωγραφίες: οικονομική, ιστορική, αστική, κοινωνική, πολιτιστική κλπ.

Οικονομική γεωγραφία

- Η οικονομική θεωρία αγνοούσε μέχρι πολύ πρόσφατα τα προβλήματα που ανέκυπταν από τη χωρική κατανομή της οικονομικής δραστηριότητας.
- Η οικονομική ανάλυση αναφερόταν σ' ένα κόσμο χωρίς διαστάσεις (“wonderland of no dimensions”)
- Οι οικονομικές δραστηριότητες λαμβάνουν χώρα στο κεφάλι μιας καρφίτσας (“on the head of a pin”)

Οικονομική γεωγραφία

- Η οικονομική γεωγραφία ασχολείται με τη χωροθέτηση, την κατανομή και χωρική οργάνωση των οικονομικών δραστηριοτήτων.
- Επιμέρους ενότητες
 - Χωροθέτηση δραστηριοτήτων
 - Βιομηχανικά συστήματα (industrial districts)
 - Μαθησιακές περιφέρειες (learning regions)
 - Δίκτυα – clusters
 - Συγκεντρώσεις

